

B9-0309/2023

3.7.2023

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 227 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Schengen-alueeseen liittymisestä
(2023/2668(RSP))

Dolors Montserrat
vetoamusvaliokunnan puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma Schengen-alueeseen liittymisestä
(2023/2668(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon vetoamukset nro 0004/2023 ja nro 1033/2015 sekä niitä koskevan keskustelun vetoamusvaliokunnassa 22. maaliskuuta 2023,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen (SEU) ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen (SEUT) liitetyn pöytäkirjan N:o 19 osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä (11997D/PRO/02),
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 67 artiklan 1 ja 2 kohdan, jossa määrätään, että unioni muodostaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jolla varmistetaan, ”ettei henkilöitä tarkasteta sisärajoilla”,
- ottaa huomioon SEU-sopimuksen 2 artiklan, jonka mukaisesti unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 20 artiklan ja 21 artiklan 1 kohdan, jossa määrätään, että jokaisella unionin kansalaisella on oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 18 artiklan, jossa määrätään, että ”kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä”,
- ottaa huomioon SEU-sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan ja 13 artiklan 1 ja 2 kohdan, jotka koskevat unionin toimielinten velvollisuutta tehdä keskenään vilpitöntä yhteistyötä,
- ottaa huomioon Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, 21. kesäkuuta 2005 tehdyn asiakirjan¹ 4 artiklan 2 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan, mukaan lukien sen 45 artiklan, jossa määrätään, että jokaisella unionin kansalaisella on oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella,
- ottaa huomioon 8. kesäkuuta 2011 vahvistamansa kannan ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgarian tasavallassa ja Romaniassa²,

---

¹ EUVL L 157, 21.6.2005, s. 203.

² EUVL C 380 E, 11.12.2012, s. 160.

- ottaa huomioon 9. ja 10. kesäkuuta 2011, 22. ja 23. syyskuuta 2011, 25. ja 26. lokakuuta 2012, 7. ja 8. maaliskuuta 2013, 5. ja 6. joulukuuta 2013 sekä 8. ja 9. joulukuuta 2022 annetut oikeus- ja sisäasioiden neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon 12. lokakuuta 2017 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2017/1908 viisumitietojärjestelmää koskevien Schengenin säännösten tiettyjen määräysten voimaansaattamisesta Bulgarian tasavallassa ja Romaniassa³,
- ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2018 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2018/934 Schengenin tietojärjestelmää koskevien Schengenin säännösten jäljellä olevien määräysten voimaansaattamisesta Bulgarian tasavallassa ja Romaniassa⁴,
- ottaa huomioon 24. toukokuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”Vuoden 2022 kertomus Schengen-alueen tilasta” (COM(2022)0301) ja 16. toukokuuta 2023 annetun komission tiedonannon ”Vuoden 2023 kertomus Schengen-alueen tilasta” (COM(2023)0274), joissa kehoitetaan siihen, että ”saatetaan Schengen-alue valmiiksi, kun neuvosto tekee vuoden 2023 loppuun mennessä päätöksen Schengen-säännösten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa”,
- ottaa huomioon 16. marraskuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”Schengen-alueen vahvistaminen mahdollistamalla Bulgarian, Romanian ja Kroatian täysi osallistuminen sisäraajatarkastuksista vapautettuun alueeseen” (COM(2022)0636) ja yhdessä tiedonannon kanssa julkaistun vapaaehtoisuuden perustuvan Bulgariaan ja Romaniaan tehdyn tiedonkeruumatkan raportin Schengenin säännösten soveltamisesta ja sen kehittämisestä vuodesta 2011⁵,
- ottaa huomioon 9. kesäkuuta 2022 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2022/922 arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta⁶,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2018 antamansa päätöslauselman Schengenin säännösten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa: tarkastusten poistaminen sisäisiltä maa-, meri- ja ilmarajoilta⁷,
- ottaa huomioon 13. lokakuuta 2011 ja 18. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselmat Romanian ja Bulgarian liittymisestä Schengen-alueeseen⁸,
- ottaa huomioon 23. marraskuuta 2022 julkaistun vapaaehtoisuuden perustuvan Bulgariaan ja Romaniaan tehdyn tiedonkeruumatkan raportin Schengenin säännösten soveltamisesta ja sen kehittämisestä vuodesta 2011, joka lähetettiin Euroopan parlamentille joulukuussa 2022,

³ EUVL L 269, 19.10.2017, s. 39.

⁴ EUVL L 165, 2.7.2018, s. 37.

⁵ https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2022-11/Bulgaria%20and%20Romania%20fact-finding%20mission%20report_en.pdf.

⁶ EUVL L 160, 15.6.2022, s. 1.

⁷ EUVL C 388, 13.11.2020, s. 18.

⁸ EUVL C 94 E, 3.4.2013, s. 13 ja EUVL C 149, 28.4.2023, s.11.

- ottaa huomioon Itävallan tasavallan Eurooppa-asioista ja kansainvälisistä asioista vastaavan liittovaltion ministeriön 9. joulukuuta 2022 julkaiseman selvityksen Itävallan kannasta,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 227 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Schengen-alue on yksi Euroopan yhdentymistä koskevan hankkeen pilareista ja olennainen osa unionin kansalaisuutta ja että se on suunniteltu Euroopan unionin ja koko sisämarkkinoiden kulmakiveksi; ottaa huomioon, että Schengen-alue on Euroopan yhdentymisen merkittävin saavutus ja konkreettinen ilmentymä eurooppalaisesta elämäntavasta ja se ohjaa taloutta ja yhdistää eurooppalaisia sisärajojen yli;
- B. ottaa huomioon, että koska Romania ja Bulgaria eivät vielä ole Schengen-alueen täysjäseniä ne eivät nyt yli kymmeneen vuoteen ole päässeet hyötymään siitä täysimääräisesti vaikka ne ovat täyttäneet kaikki Schengenin säännösten mukaiset velvoitteet;
- C. ottaa huomioon, että päivittäin noin 3,5 miljoonaa ihmistä ylittää sisärajan kulkiessaan töihin tai opiskelemaan tai vieraillessaan perheensä tai ystäviensä luona ja lähes 1,7 miljoonaa ihmistä asuu eri Schengen-maassa kuin missä työskentelee; ottaa huomioon, että eurooppalaiset tekevät Schengen-alueella vuosittain arviolta 1,25 miljardia matkaa, mikä hyödyttää suuresti myös matkailu- ja kulttuurialaa⁹;
- D. ottaa huomioon, että se, että Romania ja Bulgaria eivät kuulu Schengen-alueeseen, on merkittävä yhteiskunnallinen ja taloudellinen rasite näiden kahden maan yrityksille ja väestölle; ottaa huomioon, että Romanian väkiluku on yli 19 miljoonaa ja Bulgarian lähes 7 miljoonaa ja tähän olisi vielä lisättävä Romaniasta ja Bulgariasta ulkomaille muuttaneet, jotka ovat muissa jäsenvaltioissa asuvia unionin kansalaisia, joihin kohdistuu säännöllisesti sama rasite;
- E. ottaa huomioon, että kaikki Bulgarian ja Romanian kansalaiset ovat syrjinnän kohteena, kun he ulkomaille matkustaessaan tai harjoittaessaan liiketoimintaa ulkomailta kohtaavat viivästyksiä, liiallista byrokraattista rasiitetta ja korkeampia kustannuksia verrattuna Schengen-maiden kansalaisiin; ottaa huomioon, että Romanian ja Bulgarian liittymistä Schengen-alueeseen koskeva veto-oikeus voi johtaa EU-vastaiseen mielialaan näissä maissa, mikä heikentää luottamusta Euroopan unionia koskevaan hankkeeseen ja unionin toimielimiin; korostaa, että henkilöllisyyden toteaminen nostavaa tavarakaupan kustannuksia noin 0,4–0,9 prosenttia kaupan arvosta kaikilla Schengen-alueen rajoilla ja palvelukaupan kohdalla kustannukset ovat vieläkin korkeammat; korostaa, että kaupankäynnin kustannukset koko Schengen-alueen osalta ovat 6,5–13 miljardia euroa vuodessa;
- F. ottaa huomioon, että neuvosto ei 8. joulukuuta 2022 pidetyssä istunnossaan kannattanut päätöstä Schengenin säännösten täysimääräisestä soveltamisesta Romaniassa ja Bulgariassa huolimatta komission myönteisestä arvioinnista, jossa korostettiin, että Romania ja Bulgaria täyttävät edelleen kaikki Schengen-alueeseen liittymisen

---

⁹ EUVL C 99, 1.3.2022, s.158.

edellytykset;

- G. ottaa huomioon, että 9. joulukuuta 2022 julkaistuissa Itävallan virallisissa äänestyselityksissä¹⁰ käytetyt perustelut eivät liity Romanian Schengen-alueeseen liittymisen ehtoihin, jotka mainitaan Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisestä Euroopan unioniin vuonna 2005 tehdyn asiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa;
- H. ottaa huomioon, että Romania ja Bulgaria ovat saattaneet onnistuneesti päätökseen Schengen-arviointimenettelyn Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisestä Euroopan unioniin vuonna 2005 tehdyn asiakirjan 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti; ottaa huomioon, että Schengen-arviointiryhmän (SCH-EVAL) asiantuntijat ja neuvosto vahvistivat 9. ja 10. kesäkuuta 2011 antamissaan päätelmissä näiden kahden maan valmiuden panna täytäntöön kaikki Schengenin säännösten määräykset; ottaa huomioon, että neuvosto totesi 8. heinäkuuta 2011, että molemmat maat olivat täyttäneet Schengenin säännösten soveltamisen edellytykset kaikilla aloilla; ottaa huomioon, että täysimääräinen osallistuminen Schengen-alueeseen sen jälkeen, kun kaikki sovitut ehdot on tarkistettu ja täytetty, ei ole etuoikeus vaan pikemminkin EU:n perussopimusten mukainen lakisääteinen oikeus;
- I. ottaa huomioon, että loka- ja marraskuussa 2022 tehdyt vapaaehtoisuuteen perustuvat tiedonhankintamatkat osoittivat, että Bulgaria ja Romania ovat vuodesta 2011 lähtien panneet Schengenin säännöstöä ja välineitä jatkuvasti täytäntöön kattavasti ja että maat ovat näin ollen arvokkaita Schengen-alueen moitteettoman toiminnan kannalta;
- J. ottaa huomioon, että Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex) on tilastotietojen perusteella todennut selvästi, että Romania ja Bulgaria eivät ole muuttoreitti muulle Schengen-alueelle; ottaa huomioon, että kaikkien Schengen-alueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden on noudatettava Schengenin säännöstöä, myös perusoikeuksia Schengenin rajasäännösten¹¹ 4 artiklan mukaisesti;
- K. ottaa huomioon, että komission mukaan Romania on hallinnoinut tehokkaasti Schengen-normeja noudattaen yli 4,5 miljoonaa ukrainalaispakolaista¹², jotka ovat saapuneet maahan Venäjän Ukrainaa vastaan käymän laittoman hyökkäyssodan alkamisen jälkeen;
- L. ottaa huomioon, että komissio ja Euroopan parlamentti ovat kehottaneet neuvostoa tekemään enempää viivyttämättä kaikki tarvittavat päätökset, jotta Bulgariasta ja Romaniasta voi tulla Schengen-alueen täysjäseniä;
- M. ottaa huomioon, että myös ympäristö sekä kuljettajien, tullivirkamiesten ja rajanylityspaikkojen lähellä asuvien ihmisten terveys ovat vaarassa, sillä päivästä toiseen tuhannet ajoneuvot jonottavat ja odottavat tunti- tai jopa päiväkausia

¹⁰ Itävallan Eurooppa-asioista ja kansainvälisistä asioista vastaavan liittovaltion ministeriön 9. joulukuuta 2022 julkaisema virallinen asiakirja, joka on esitetty Romanian Schengen-alueeseen liittymisestä esitetyn vetoamuksen nro 0004/2023 liitteessä 2.

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9. maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

¹² Romanian rajapoliisi, <https://www.cotidianul.ro/cati-ucraineni-au-intrat-in-tara-noastra/>
<https://www.politiadefrontiera.ro/ro/main/i-traficul-la-frontiera-in-data-de-13-iunie-2023-33710.html>.

päästäkseen ylittämään Unkarin ja Romanian, Romanian ja Bulgarian sekä Bulgarian ja Kreikan välisen rajan; ottaa huomioon, että näyttöön perustuvat tiedot osoittavat¹³, että vuosittain aiheutuu 46 000 tonnia hiilidioksidipäästöjä siksi, että sisärajatarkastuksia ei ole poistettu Romanian ja Bulgarian osalta;

- N. ottaa huomioon, että kuorma-autojen odotusaika Schengen-maiden välisillä rajoilla oli kymmenestä 30 minuuttiin vuonna 2021 ja monilla rajanylityspaikoilla ei ollut lainkaan viivästyksiä, kun taas Schengen-alueen ulkopuolisten maiden kohdalla viivästykset rajanylityspaikoilla voivat kestää muutamasta tunnista jopa päiviin¹⁴; ottaa huomioon, että vuonna 2022 kuorma-autojonot Romanian länsirajoilla olivat yli 25 kilometriä¹⁵; ottaa huomioon, että näillä päiväkausien pituisiksi venyvillä pitkillä tullijonoilla on erittäin kielteinen vaikutus kuorma-autonkuljettajien työoloihin ja ympäristöön;
- O. ottaa huomioon, että sekä Romania että Bulgaria ovat kärsineet merkittäviä taloudellisia tappioita yhdentoista viime vuoden aikana, vaikka ne täyttävät kaikki Schengen-alueelle pääsyä koskevat kriteerit, ja toisaalta ne eivät ole nauttineet siihen liittyviä oikeuksia;
1. toistaa Romanian ja Bulgarian liittymistä Schengen-alueeseen koskevista aiemmissä päätöslauselmissaan esittämänsä pitkäaikaisen kannan mukaisesti vahvan tukensa Schengen-alueen laajentamiselle siten, että se kattaa Romanian ja Bulgarian, sillä nämä maat ovat jo osoittaneet täyttävänsä tarvittavat kriteerit ja sen, että ne täyttävät Schengen-velvoitteet tehokkaasti ja antavat jo myönteisen panoksen Schengen-alueelle;
  2. pitää erittäin valitettavana neuvoston 8. joulukuuta 2022 käymien keskustelujen tulosta, jonka seurauksena Romaniasta ja Bulgariasta evättiin pääsy Schengen-alueen jäseniksi ilman, että epäamiselle olisi esitetty liittymiskriteereihin liittyviä oikeudellisia perusteita; katsoo, että tähän tulokseen olivat syynä kansalliset sisäpoliittiset kampanjat eikä sillä ollut mitään tekemistä varsinaisten liittymiskriteereiden kanssa;
  3. panee erittäin huolestuneena merkille, että kyseinen tulos on saanut Romanian ja Bulgarian kansalaiset kokemaan syrjintää, ja kehottaa komissiota harkitsemaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mahdollisten rikkomisten analysointia; panee lisäksi merkille, että Kroatian liittyminen Schengen-alueeseen hyväksyttiin mutta Romanian ja Bulgarian liittymistä ei hyväksytty; panee huolestuneena merkille, että kieltäytymisellä Schengen-alueen laajentamisesta Romaniaan ja Bulgariaan on ollut tuhoisa vaikutus EU-kannatukseen kansalaisten keskuudessa;
  4. kehottaa neuvostoa täyttämään SEU-sopimuksen 13 artiklan mukaiset lojaalin yhteistyön velvoitteensa suhteissaan komissioon ja Euroopan parlamenttiin ja ilmaisee vilpittömän aikeensa toimia sen hyväksi, että Romania ja Bulgaria liittyvät Schengen-alueeseen; katsoo, että kieltäytyminen ottamasta Romaniaa ja Bulgariaa Schengen-alueen jäseniksi rikkoo EU:n perusoikeuskirjaa ja sen määräyksiä, jotka koskevat

¹³ Komission tiedonanto 16. toukokuuta 2023 ”Vuoden 2023 kertomus Schengen-alueen tilasta” (COM(2023)0274).

¹⁴ <https://www.euronews.com/my-europe/2021/03/26/a-decade-after-talks-began-is-romania-any-closer-to-joining-schengen>.

¹⁵ Romanian maanteiden tavaraliikenteen harjoittajien liiton lehdistötiedote, saatavilla osoitteessa: <https://www.untrr.ro/en/press-release-untrr-requests-priority-for-romania-s-entry-into-the-schengen-area-and-the-right-of-free-movement-in-the-eu-for-romanian-road-carriers-and-passengers-without-blockages-for-trucks-and-coaches-at-the-eu-borders.html>.

oikeutta ihmisarvoon (1 artikla), vapautta ja turvallisuutta (6 artikla), yhdenvertaisuutta lain edessä (20 artikla), ympäristönsuojelua (37 artikla) ja vapaata liikkuvuutta (45 artikla);

5. pyytää neuvostoa noudattamaan Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisestä Euroopan unioniin vuonna 2005 tehdyn asiakirjan 4 artiklan 2 kohtaa ja äänestämään viipymättä ja viimeistään vuoden 2023 loppuun mennessä näiden kahden maan liittymisen puolesta ja Schengenin säännösten täysimääräisen soveltamisen puolesta yksinomaan sillä perusteella, että maat täyttävät Schengenin kriteerit;
6. pyytää neuvostoa panemaan merkille, että välilliset ja korjaamattomat vahingot, kuten niiden vuosittain miljoonien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen lisääntyminen, jotka odottavat tuntikausia rajatarkastuksissa, ovat räikeässä ristiriidassa unionin ilmastoneutraaliustavoitteiden kanssa;
7. pitää valitettavana ja panee erittäin huolestuneena merkille, että Romanian ja Bulgarian Schengen-jäsenyyttä koskevaa kielteistä päätöstä käytetään EU:n vastaisen propagandan, myös Venäjän propagandan, välineenä EU:n ulkopoliittisten tavoitteiden kustannuksella; korostaa, että tämä kielteinen päätös ei perustu oikeudellisesti päteviin ja sovellettaviin kriteereihin ja se heikentää EU:n kykyä edistää arvojaan ja hyvää hallintotapaa EU:n ulkopuolisissa maissa, myös liittymisneuvotteluja käyvissä maissa;
8. kehottaa komissiota arvioimaan Romanian ja Bulgarialle sekä koko unionille vuodesta 2011 lähtien aiheutuneita taloudellisia menetyksiä, menetettyjä hyötyjä ja ympäristövahinkoja, jotka johtuvat siitä, että Romania ja Bulgaria eivät ole Schengen-alueen jäseniä; katsoo, että komission olisi analysoitava mahdollisia mekanismeja, joilla korvataan Bulgarialle ja Romanian Schengen-jäsenyyden perusteettomasta epäämisestä kesäkuusta 2011 lähtien aiheutuneet taloudelliset menetykset;
9. korostaa, että Romanian ja Bulgarian liittyminen Schengen-alueeseen on olennaisen tärkeää, sillä laajentunut Schengen-alue, jolla ei suoriteta sisäraajatarkastuksia, vahvistaa EU:ta;
10. pyytää kaikkia jäsenvaltioita täyttämään SEU-sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisen velvollisuutensa tehdä lojaalia yhteistyötä Romanian ja Bulgarian kanssa koskien näiden kahden jäsenvaltion liittymistä Schengen-alueeseen; toteaa, että mikään jäsenvaltio ei saisi mielivaltaisesti rikkoa muiden jäsenvaltioiden oikeuksia, mukaan lukien niiden oikeus liittyä Schengen-alueeseen, kun kriteerit täyttyvät;
11. kehottaa komissiota analysoimaan kaikkia mahdollisia menettelyjä, joilla puolustetaan Romanian ja Bulgarian kansalaisten oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen;
12. korostaa tarvetta analysoida nykyisiä ja mahdollisia tulevia toimia Euroopan unionin tuomioistuimessa;
13. kehottaa neuvoston puheenjohtajavaltiota Espanjaa asettamaan tämän asian prioriteetiksi ja järjestämään siitä äänestyksen vuonna 2023; kehottaa neuvostoa ryhtymään toimiin veto-oikeuden väärinkäytön estämiseksi;
14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle ja neuvostolle sekä

jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.